

Zámek Jemniště: od výstavy československo-sovětského přátelství k hotelu

Author: Tomáš Stingl | Published: 15.06.2009

Zámek v současnosti slouží i jako hotel, prostor pro svatby a je v něm i restaurace. Část budovy a přilehlý park je také zpřístupněn veřejnosti. Jiří Sternberg říká, že zanedbanost zámku byla kupodivu dobrou výchozí situací.

V jakém stavu byl zámek, když jste ho od státu převzali?

Jemniště jsme přebírali v říjnu 1995. Budova jako taková byla celkem v ucházejícím stavu, v tom smyslu, že střechy byly relativně dobré, opravené v roce 1974. Použitá krytina sice začínala dosluhovat, ale do budovy nezatékalo, alespoň ne nějak dramaticky. Fasády byly ošumělé, projevila se na nich nedostatečná údržba. Celkově zámek působil dojmem starého neobývaného domu, který mnoho a mnoho let nebyl smysluplně opravován.

Nicméně právě Jemniště prošlo za socialismu minimálně jednou, na tehdejší dobu dost rozsáhlou rekonstrukcí...

Je pravdou, že v roce 1974 proběhly opravy části střech a také venkovního pláště ze strany čestného nádvoří. Tehdy se zde otevírala Stálá výstava československo-sovětského přátelství, která zde byla zhruba do roku 1986. Tehdejší rozpočet oprav byl ve výši zhruba 15 milionů korun. Nicméně ne všechny stavební úpravy byly vhodné. Došlo například k zabetonování vzduchových kanálů, což mělo za následek zvýšení vlhkosti téměř ve všech zámeckých budovách.

Takže jste měli na čem zapracovat

Ten neutěšený stav byl ale paradoxně dobrým odrazovým můstkem pro rekonstrukce a následné využití prostor, jelikož jsme nebyli ničím příliš limitováni. S opravami jsme začali v roce 1997 a od té doby se podařilo opravit spoustu částí zámků. Zejména fasády a střechy jednotlivých budov. Celkovou rekonstrukcí prošly tři apartmány. Byly rekonstruovány toalety. Zámecký park byl obehnán plotem. Opravili jsme také prostory v přízemí zámku, které nyní slouží jako obřadní místnosti pro svatby. Při opravách, nepočítaje běžnou údržbu, jsme proinvestovali celkem víc než 30 milionů korun.

Z čeho peníze na opravy získáváte?

K zámku byla navrácena část původního velkostatku, konkrétně 80 hektarů zemědělské půdy, 75 hektarů vodní plochy a 1100 hektarů lesů. Dále pak pila a zemědělský dvůr. Rekonstrukce hradíme z výnosů tohoto hospodářství. Z větších veřejných dotací se nám podařilo získat zhruba 1,8 milionu korun na opravu střechy a fasády na konírně.

Můžete uvést příklad nějaké technicky obzvláště náročné opravy?

Nejnáročnější byla asi poslední oprava - střecha na bývalém zahradním pavilonu. Jedná se o přízemní budovu z roku 1720 s barokním krovem, který byl na mnoha místech totálně poškozen zatékající vodou. Po konzultacích s pracovníky památkového ústavu byla zvolena metoda postupného nahrazování jednotlivých trámů. Ta se, alespoň dle mého názoru, ukázala jako nevhodná, jelikož bylo nutné vyměnit téměř polovinu všech dřevěných prvků.

Některé opravy vyžadují práci uměleckých řemeslníků a restaurátorů. Jak je vyhledáváte? Jak se pohybují jejich gáže?

Zkušenost s restaurátory máme zatím pouze v oblasti restaurování nábytku, respektive obrazů. Výběr provádíme většinou na základě doporučení od osob, pro které už pracovali. Výše odměny je různá, závislá na zkušenostech, na množství práce a dalších faktorech. Jejich hodinová mzda mnohdy z cenových návrhů není zcela patrná.

Jaké další zásadní opravy zámek Jemniště ještě čekají?

Plánů s Jemništěm máme mnoho, k řešení zbývá ještě boční severovýchodní fasáda a čistírna odpadních vod, která je plánovaná na letošní rok. Také jsme se začali zabývat maličkostmi, jako je povrchová úprava dveří a oken - na tuto činnost za posledních několik desítek let nezbylo mnoho času. Také je třeba uvést, že mnoho času a investic věnujeme zušlechťování přilehlého dvanáctihektarového parku, který byl změněn téměř k nepoznání.

Oprava zámku je bezesporu náročná nejen finančně, ale i administrativně. Jaká povolení je třeba získat, narazili jste na nějaké administrativní bariéry?

Administrativní část je v podstatě jednoduchá. Místně příslušný městský úřad s rozšířenou pravomocí je třeba požádat o vydání Závazného stanoviska k opravě památky. Tento úřad si vyžádá stanovisko památkového ústavu a dle jeho intencí udělí či neudělí povolení k rekonstrukcím. Pokud se jedná o větší opravy, probíhají kontrolní dny a ukončení prací provází kolaudace či sepsání protokolu.

Jak hodnotíte rozsah památkové ochrany - je podle vás nadbytečná?

Podle platného zákona je vlastník památky povinen žádat o závazné stanovisko na veškeré úpravy. Nerozlišuje se rekonstrukce střechy a výmalba prostor. Na obojí je třeba žádat. Mám za to, že většina vlastníků (mne nevyjímaje) k tomuto zákonu přistupuje prozíravě a domlouvá se s pracovníky památkového ústavu jen na věcech, které jsou důležité. Spoustu drobností řeší s citem pro památku, který má bezesporu každý, kdo je ochoten investovat nemalé prostředky do „starého domu“.

15.06.2009 08:00, Tomáš Stingl